

Podrška reformi u sistemu zdravstvene zaštite i održivom finansiranju

REFORMA SISTEMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

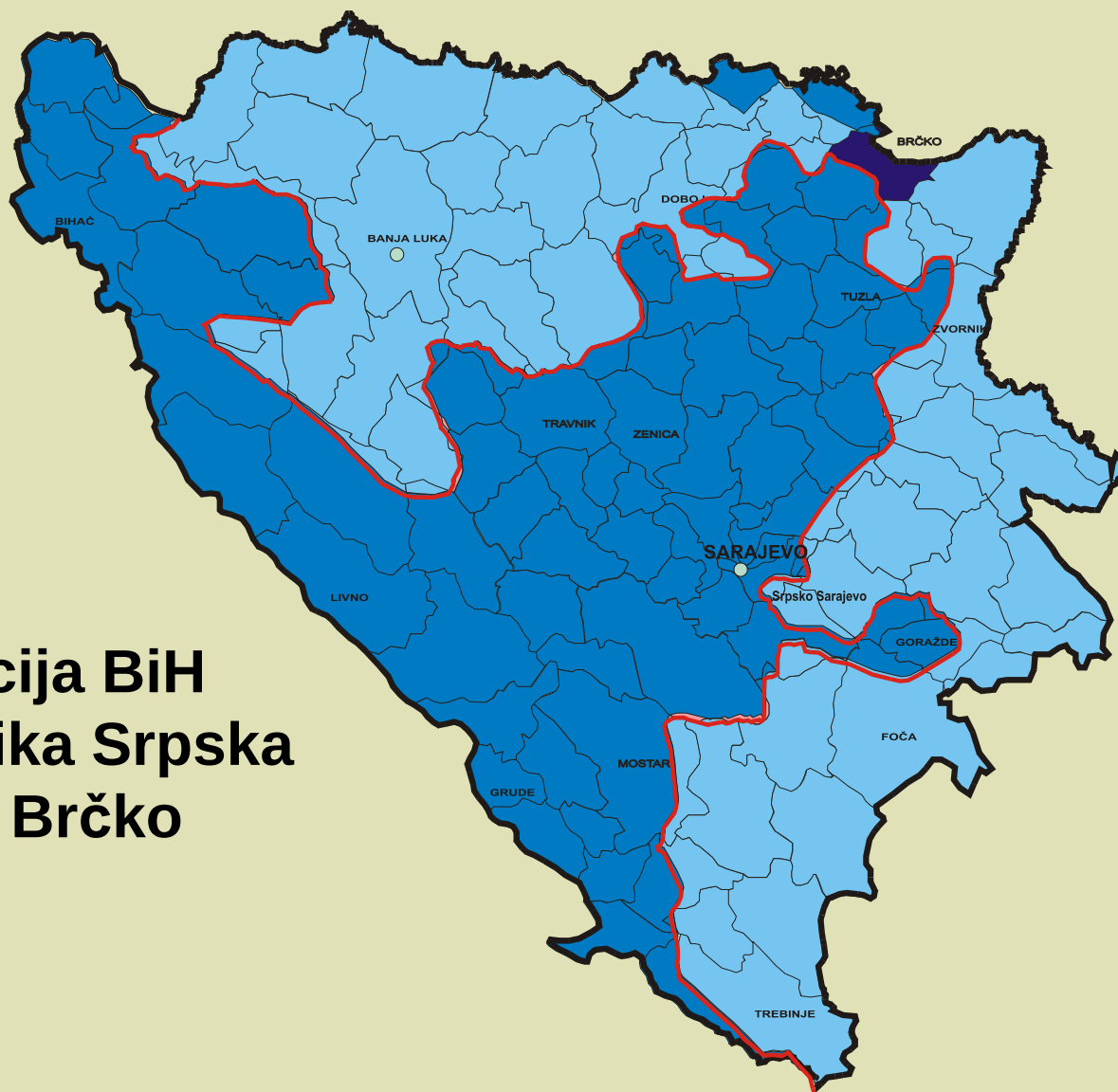
Enida Imamović¹, Vildana Doder²

¹Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine

²Federalno ministarstvo zdravstva

Velika Plana, 27.-29. juni, 2004. godine

Bosna i Hercegovina

Federacija BiH
Republika Srpska
Distrikt Brčko

Odabrani pokazatelji za FBiH

Površina	25.989 km ²
Broj stanovnika	2.315.270
GDP per capita	1.176 US\$
Prosječna mjesečna plata	279,3 US\$**
Radnoaktivno stanovništvo	57,4%
Nezaposleni	42,45%
Korisnici socijalne zaštite	3,9% (od čega 14,1% djeca)

*Podaci za 2002. godinu

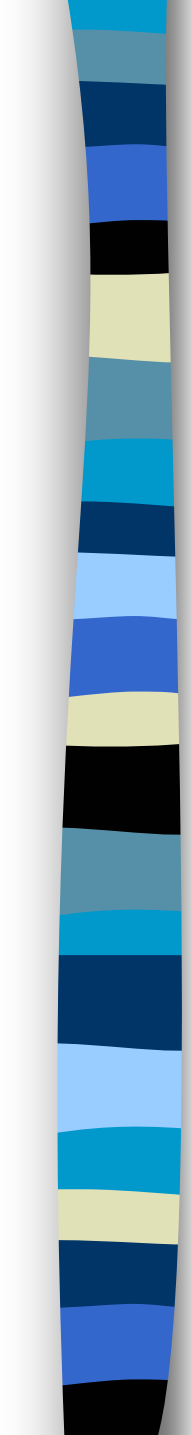
**Računato prema srednjoj vrijednosti US\$=1,7285 BAM

Organizacija zdravstvene zaštite u FBiH

Reforma sistema zdravstvene zaštite u FBiH

- Prilagođavanje sistema zdravstva uvjetima višestranačke demokracije i tržišne ekonomije, a tiče se izmjena u oblasti zakonodavstva, vlasništva, osnivanja i upravljanja zdravstvenim ustanovama, te promjena u oblasti finansiranja
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine, 1997.
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine, 1997.
- Standardi i normativi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, 2003.

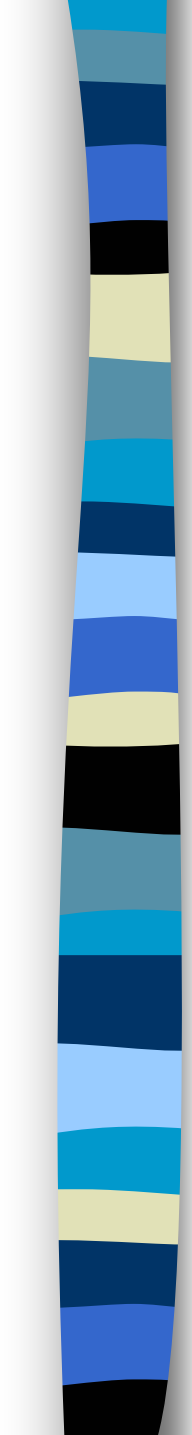
Pregled strateških dokumenata

Federalni zdravstveni program-1996 WHO

Nacrt “Strateški plan za reformu i rekonstrukciju zdravstvenog sistema”-1997.,1998.

“Strateški plan za reformu sustava zdravstvene zaštite u FBiH” u suradnji sa WHO i EU

U toku izrada “Strategija reforme zdravstvenog sistema u FBiH” (prateći dokument PRSP-a, Sektor zdravstva)

Cilj reforme sistema zdravstvene zaštite

Povećanje učinkovitosti i racionalizacija kroz jačanje primarne zdravstvene zaštite, što je praćeno racionalizacijom specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite

Transformacija DZ i jačanje službi u zajednici

Primarna zdravstvena zaštita

Jačanje PZZ putem razvoja obiteljske medicine (OM)

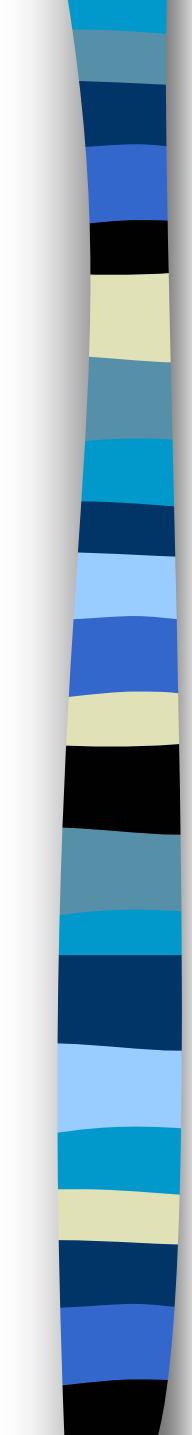
■ REKONSTRUKCIJA, OPREMANJE

■ EDUKACIJA

- *Dodiplomska nastava*
- *Dotrening iz obiteljske medicine po jedinstvenom kurikulumu*
- *Specijalizacija iz obiteljske medicine*
- *Kontinuirana medicinska edukacija*
- *Pripremljen kurikulum za sestre u srednjim medicinskim školama (ne primjenjuje se u školama)*

■ FINANSIRANJE

pomak sa sistema temeljenog na plaći na mješoviti sistem kapitacije i nagrađivanja po programu(ugovaranje)

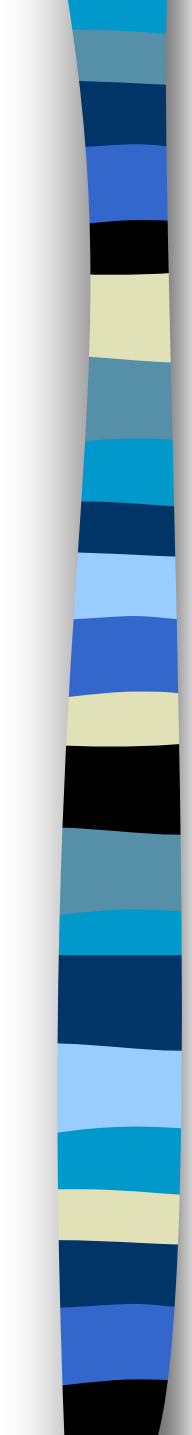

Primarna zdravstvena zaštita

Program rehabilitacije zrtava rata: novi sistem rehabilitacije u zajednici koja treba da zadovolji potrebe fizički i mentalno onesposobljenih osoba

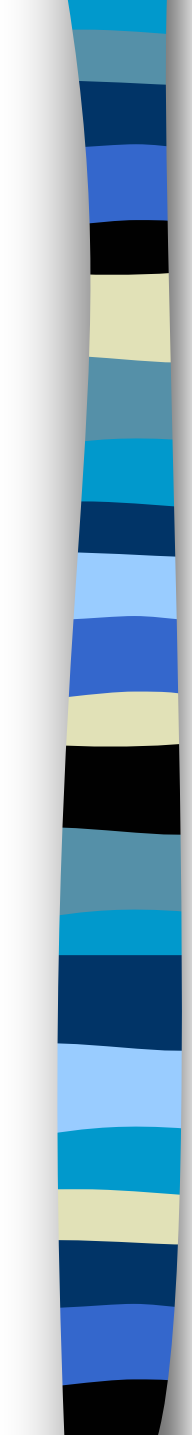
Utemeljeno 38 CBR-ova

- Centri za mentalnu rehabilitaciju u zajednici
- Centri za fizikalnu rehabilitaciju u zajednici

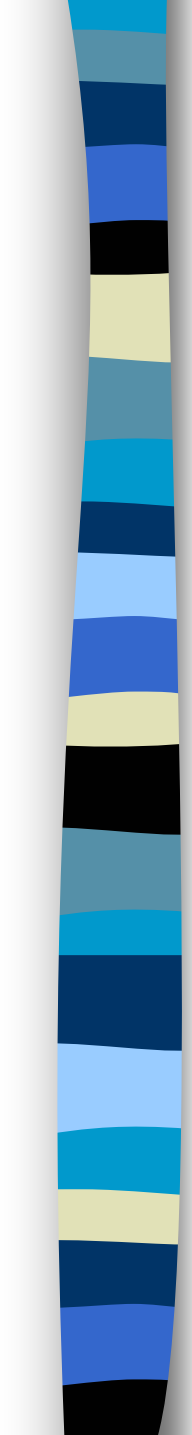
Bolnička zdravstvena zaštita

- Fizička rekonstrukcija i opremanje
- Racionalizacija: smanjen broj postelja, nedovoljna iskorištenost
- Nije usvojena mreža bolnica na nivou FBiH
- Finansiranje po ugovornom principu-prospektivni godišnji proračuni

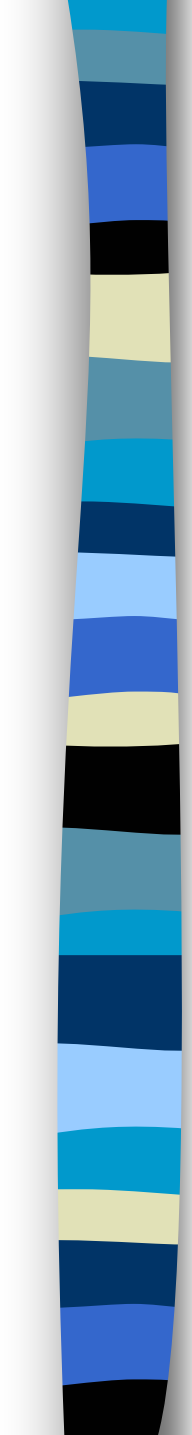
Javno zdravstvo

- Uspostavljeni zavodi za javno zdravstvo (federalni i kantonalni nivo)
- Opremanje, edukacija
- Institucionalno jačanje Zavoda za javno zdravstvo FBiH
- Utemeljen Centar za zdravstveni menadžment, prateći kurikulumi
- Utemeljena Agencija za akreditaciju i kontrolu kvaliteta-AKAZ (zakonsko uporište u procesu usvajanja)

Farmaceutski sektor

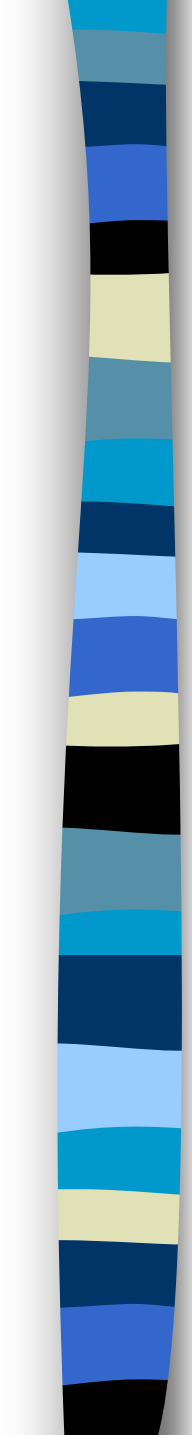
- Usvojen Zakon o lijekovima harmoniziran sa zakonima EU
- Utemeljen Zavod za kontrolu lijekova FBiH
- Uspostavljen sistem registracije lijekova
- Prihvaćen koncept esencijalnih lijekova
- Uspostavljena farmaceutska inspekcija na federalnoj i kantonalnoj razini

Privatizacija

Zakonska mogućnost

- Neprecizno zakonsko reguliranje ove materije, niz nerješениh pitanja
- Privatne zdravstvene ustanove nisu uklopljene u mrežu zdravstvenih ustanova
- Ne poštuju se obaveze izvještavanja u zdravstvu
- Privatne zdravstvene ustanove uglavnom osnov dodatne zarade

Finansiranje

- **Obavezno zdravstveno osiguranje (prošireno, dobrovoljno)**
- **17% ukupnog dohodka zaposlenih za zdravstveno osiguranje**
- **Sredstva se prikupljaju i raspoređuju na kantonalnom nivou-kantonalni zavodi**
- **U cilju jednakih prava na zdravstvenu zaštitu na federalnom nivou uspostavljen fond solidarnosti (kantonalni fondovi izdvajaju 8% od ukupnog prihoda). Sredstva iz ovog fonda idu najvećim dijelom za tercijarni nivo zdravstvene zaštite**

Zaključci

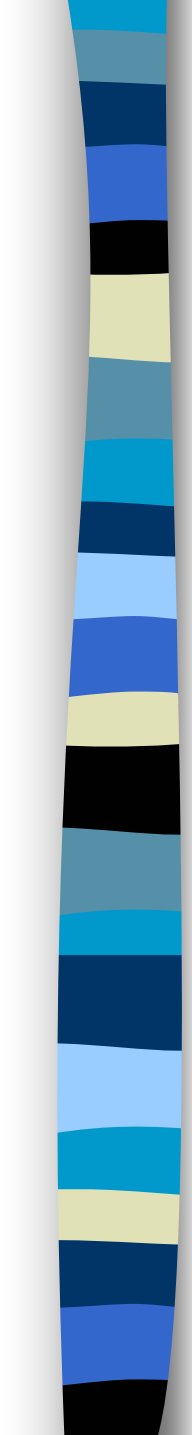
Pozitivno

- Usvojeni temeljni zakoni
- Napredak u reformi PZZ-e, posebno edukacija
- Unaprjedenja infrastruktura zdravstvenih ustanova (rekonstrukcija, opremanje)
- Institucionalno ojačanje ZZJZ F BiH
- Otvoren Centar za zdravstveni menadžment
- Stvoreni preduvjeti za Agenciju za akreditaciju i poboljšanje kvaliteta-AKAZ
- Ostvareni značajni rezultati u reformi farmaceutskog sektora
- Utemeljen Fond solidarnosti

Zaključci

Nedostaci

- Strateški dokument nije ušao u parlamentarnu proceduru
- Spora implementacija na terenu, slaba informisanost zdravstvenih profesionalaca i korisnika
- Nedostatak analize do sada ucinjenog i evaluacije projekata
- Dosadašnjom reformom nije u potpunosti obuhvacen proces privatizacije i uloga i mjesto privatnog sektora
- Nije donesen Osnovni paket zdravstvenih prava

HVALA !